

הרהורים על גירוש היהודים מגוש קטיף | הרב יהודה איצקוביץ'

במלאת עשרים שנה לגירוש מגוש קטיף וצפון השומרון הנה כמה נקודות להתבונן בהם וללמוד מהם מוסר השכל לזמננו. (לא כתבתי בכל דבר מה הלקח לזמננו כי נראה לי שזה מובן מאליו).

סכנה עתידית

זכור אחד מהח"כים החרדיים טען אז שאם ההצבעה של החרדים היתה משפיעה היו מצביעים בעד הגירוש, (רח"ל) כיון שסכנה עכשוית דוחה סכנה עתידית, רק שכיון שאין להצבעתם השפעה הצביעו נגד כדי לבטא מסר של אהבת ישראל וארץ ישראל.

והנה המסקנה הראשונה. סכנה עתידית מגיעה כמו סכנה מיידית, ובעוצמה יותר חזקה, לך תספר לכל הנפגעים במשך עשרים השנה שמהגירוש ועד המכונה השבעה באוקטובר שלא חשבת עליהם כי הם היו 'עתידים'.

מיותר לציין שאין בהלכה כזה כלל, והסיסמא הזו היא בלבול מכלל אחר שסכנה וודאית קודמת לדבר שהוא רק ספק סכנה, (גם כלל זה לא ידעתי מקורו, אבל יש לו מקור בהגיון הפשוט, כמובן בכפוף לנדון). אבל ההחלטה שסכנה עתידית היא 'ספק', היא תוצאה של דמיון ולא של מחשבה שכלית.

הצבעה סמלית

אם הגירוש כביכול היה באמת מוצדק לפי התורה, הרי ברור שצריך להצביע בעדו כדי להוכיח את נאמנותנו לתורה ואת חובתנו להצלת אנשים מסכנה, איזה מסר אנחנו משדרים כשמצביעים בעד אהבת ארץ ישראל ועם ישראל כשלפי התורה צריך לנהוג אחרת. (הסיבה האמיתית שהצביעו נגד כיון שהיו באופוזיציה).

השפעת החרדים

הטענה שאין לחרדים כח להשפיע כיון שבלא"ה יש אצבעות בלעדיות אינה נכונה, יש דרכי השפעה לא רק בהצבעות אלא בדרשות ונאומים. בשעתו השתמשו תומכי הגירוש בדברי הח"כים החרדיים כדי להעביר את ההתנתקות, בטענה שאפ"י החרדים המתנגדים זה רק מסיבות סמליות. וכדי בזיון וקצף.

ובזמננו כולם רואים שכאשר ח"כים חרדים צועקים כל הזמן על שחרור החטופים, זה משפיע בפועל על חברי כנסת ושרים אחרים ובסוף על החלטת הממשלה אף שאין להם אצבע בממשלה. [בהקמת הממשלה דובר שגולדקוונף יהיה חבר קבינט, והיה מי שזעם בטענה שלא נבחרנו כדי להכריע בשאלות של פקו"נ של עם ישראל, אין לנו 'סמוכים' ואיננו יכולים לדון בזה, (ולכן עדיף שגנץ ונתניהו יכריעו כי הם כנראה כן 'סמוכים'...), וכל זה לא מנע מהטוענים כך במשך כל המלחמה להביע דעות ברבים על החטופים ו'חבל שאין כאן טראמפ שיעצור את המלחמה', נראה לי שלאמירות אלו היתה השפעה יותר גדולה מאשר לאצבע של חבר קבינט].

הפרד ומשול

עוד נקודה. באותה תקופה היחסים בין הדתיים לאומיים ובין החרדים היה בשפל גדול מאחר שבאותה ממשלה נשאו החרדים בחוץ וקוצצו תקציביהם, רגשי השנאה ותאוות הנקם של החרדים היו בולטים מאוד. (ח"כ אייכלר ביטא את תחושתו אז בבדיחה על אפיקורס אחד שהציק לרב כל חייו ובזנותו שחלה ביקש מהרב שיתפלל לרפואתו, אמר לו הרב תמיד חשבתי שחסר לך אמונה עכשיו אני רואה שהיה חסר לך כאבים...). אין זה משנה מי אשם בשנאה זו (כמה שזכור לי החכ"ם הדת"ם באמת התאכזרו וזלזלו בתחילת הקדנציה בצרכי החרדים), אבל סו"ס העיקרון הוא ברור, שונאי התורה לא יוכלו לעשות שום דבר משמעותי מבלי שיטילו קודם פירוד בין שומרי התורה.

שבירת קונספציות.

קונספציה מיהו השמאל

סגנון המאבק היה בקשת רחמים וחנינה, 'יהודי לא מגרש יהודי' היא סיסמה שמבטאת בקשת רחמים ולא טענה לצדק, גם קבלת פנים למגרשים ע"י שירת 'תפילה לעני' וכדו' אינם כלי נשק אלא בקשת רחמים.

וזה בדיוק היתה הטעות שחשבו שלאנשי השמאל יש לב ורחמים ואכפתיות, ולא הבינו שככל שיהודי פחות מחובר לד' ולתורה כך פוחתים אצלו סממני הזיהוי של האומה רחמים ביישנים וגומלי חסדים. המתישבים בכו, והחילונים צחקו ושמחו, ולא רק יושבי בארי ושאר הקיבוצים שרקדו מול האוטובוסים עם המפונים גם במקומות פחות קיצוניים התייחסו לזה בשמחה ובמקרה הפחות גרוע באדישות.

גם היום כשאנשי שמאל מדברים על הרעב של ילדים בעזה צריך לא להתבלבל, זה לא מגיע משום רוב רחמים, אותם אנשים לא יהססו לפגוע במטה לחמם של ילדים מבני ברק (וקו"ח שמעולם לא תרמו לאיזה מגבית), זה מגיע פשוט משנאת ישראל, גם לחמאס אכפת הרעב של ילדי עזה...

(פורסם שבזמן המלחמה עם איראן היו כמה אנשים שמנעו מעוברי אורח להיכנס למקלטים בשעת אזעקה, לא בדקתי אבל אני משער שמדובר באנשים שמפגינים למען החטופים המסכנים).

לא נעים לומר אבל דווקא בענין זה שמי ששונא את ד' שונא את כל הנאמנים לו, אני לא בטוח שכל ציבור המתיישבים למד את הלקח.

[אגב עצם הסיסמא 'יהודי לא מגרש יהודי' לדעתי לא מתאימה, הרי אם יהודי גונב לך את הבית אתה מתקשר לשוטר יהודי שייגרש אותך. ואם יהודי מאיים על בטחונך אתה גם מתקשר לשוטר יהודי שייגרש אותך, נמצא שאם המגרשים טוענים שגוש קטיף הוא לא שלנו אלא גנוב או שטוענים שההתיישבות שם מסכנת את יושבי הארץ אין שום משקל לטענה שיהודי לא מגרש יהודי, הסיסמא המתאימה יותר היא 'לא מגלים יהודים מארץ ישראל' שמזכירה שארץ ישראל שלנו או 'לא נותנים למחבלים מדינה' שמזכירה את הסכנה, וכדו']

קונספציה אמינות מערכת הבטחון

במשך שנים האמינו יושבי הארץ שאנשי הביטחון אומרים דעות מקצועיות ואין השפעה לדעותיהם הדתיות והמוסריות של האנשים על אמירותיהם הביטחוניות, ואז באה ההתנתקות והראתה לכולם איך אנשים שממונים על הביטחון מפזרים אמירות חסרות טעם ומלאות דמיונות וכזב. ראשי השב"כ והמוסד והרמטכ"ל ויתר חבריהם הסבירו בצורה הכי ברורה איך ההתנתקות תביא שקט ושלוש. וכבר בשעת מעשה היה ניתן להבחין שאין ממש בדבריהם אבל למי שלא הספיק באו השנים שאח"כ והוכיחו לכולם שהערבים לא הורגים אותנו בגלל שאנחנו שולטים עליהם ואין להם מה לאכול, אלא להיפך הם הורגים אותנו בגלל שהם שונאים אותנו וככל שיהיו משוחררים יותר יהיו מסוכנים יותר.

אם נשאל למה בכלל סברו אותם 'אנשי ביטחון' ששחרור הערבים יביא שקט. הרי זה לא מה שהערבים אומרים וגם לא הוכח בשום מקום, אדרבא אוסלו הוכיח את ההיפך, התשובה היא שכך נח להם לחשוב..

הדבר הכואב הוא שעד היום מערכת הביטחון ממשיכה לחשוב כך, ועדיין יש אנשים שלא מספיק למדו את הלקח, במקום לדרוש להחליף את המטכ"ל ואת כל הפיקוד הבכיר באנשים אוהבי הארץ, יש שדורשים מהצבא לגייס חרדים בכפיה.

קונספציה אמינות מערכת המשפט

גם מערכת המשפט זכתה במשך שנים לאמון גדול מצד העם, כולם היו בטוחים ששופט דן לפי החוק בלבד. אבל אז הגיע ההתנתקות ונוכחו לדעת שגירוש אנשים מבתיהם ומתים מקבריהם החרבת מפעלי חיים והחרבת חיים המונית שכל אלו הם פגיעות קיצוניות הותרו בקלות. ואילו פעולות מחאה רגילות נאסרו והעושים כן נענשו בצורה הזויה.

אז הבינו בימין שהשופטים הם קבוצת אנשים חצופים בלתי נבחרת שמנסים להנהיג את המדינה כרצונם ומספרת סיפורים כאילו החוק כך אומר. לא ביום אחד התחילו לשנות, אבל הרצון לשנות את מערכת המשפט התחיל אז. נקוה שיצליחו.

קונספציה התקשורת

כלי התקשורת במדינה נשלטו מאז הקמתה ע"י אנשי שמאל גם הרדיו והטלוויזיה וגם העיתונים הכתובים, נעשו נסיונות להקים תחנה ימנית (ערוץ 7) ובית המשפט סגר אותה. למרות שידעו כולם שהתקשורת היא ביד השמאל כנראה לא ידעו כמה היא חשובה ומה כוחה. וכשבאה ההתנתקות וראו כמה השפעה יש לכלי התקשורת על דעת הקהל, הבינו שבזה צריך להיות המלחמה, התקשורת היא זו שמעמידה את האמונה העיוורת בשופטים המושחתים, היא זו שמעמידה את האמונה העיוורת בגנרלים הכושלים והיא זו שמשכנעת את הציבור בכל דבר.

אמון הציבור בתקשורת הוא דבר שטען הסבר פסיכולוגי ואכ"מ. אבל מחריד לראות שעד היום יש הרבה אנשי ימין שממשיכים להאזין לערוצי השמאל ועדיין בטוחים בסתר ליבם שהשמאל יותר טובים ויותר מקצועיים.

מילה לסיום. התפילות שהועילו

המשבר הגדול של ההתנתקות היה התחושה שד' לא שמע אותנו, כ"כ הרבה התפללו וכ"כ הרבה התחננו, להיכן הלכו כל התפילות הללו?

איני יודע חשבונות שמים, אבל נראה לי שהיום כבר ניתן לראות שהתפילות הועילו, יישובי גוש קטיף קרובים מתמיד לחזור ואף לגדול. ואף שלאותה שעה לא הועילה התפילה למנוע את הגזירה, הועילה לאחר זמן.

ד' יזכנו לראות את ארץ ישראל כולה מיושבת בידי עם ישראל העושים רצונו והחפצים בקרבתו.